

PAŃSTWOWY
TEATR MŁODEGO WIDZA
W POZNANIU

DYREKTOR WŁADYSŁAW WOŹNIK

*To co powinniśmy
wiedzieć o Andersenie*

2 kwietnia 1805 roku w ubogiej rodzinie wiejskiej szewca w Odenze (Dania) urodził się Jan Christian Andersen — jeden z największych bajkopisarzy świata.

Dzieciństwo miał smutne. Po śmierci ojca, matka zarabiała na nędzne utrzymanie praniem i posługą u obcych ludzi, a babka Andersena pracowała jako robotnica. Ale to nie wystarczało na wyżywienie i Andersen już w 12-tym roku życia ciężko pracuje w fabryce sukienniczej. Rodzina Andersena mieszka w ubogiej izdebce na poddaszu starego domu (Opisuje to później Andersen w „Królowej śniegu“). Jedyną radością jego dzieciństwa były kwiaty, które rosły w skrzynce w mieszkaniu, baśnie które opowiadała mu wieczorami babka, i mały teatr lalek, który ojciec zrobił mu przed śmiercią. W wolnych chwilach od pracy — bawił się mały Andersen w teatr — przesuwał lalki na swojej dziecinniej scenie i marzył, żeby zagrać jako aktor w prawdziwym teatrze w stolicy Danii — w Kopenhadze!

W roku 1819 uzyskuje zgodę swojej matki i uciulawszy 10 talarów na drogę, wyjeżdża do Kopenhagi, gdzie zgłasza się do królewskiego teatru. Dyrektor teatru lekceważy propozycję małego Andersena. Andersen zostaje bez środków do życia, próbuje śpiewać w chórze, pracuje jako

5.VII.1852 r.

A. MALISZEWSKI wg ANDERSENA

28 V 1952

Nowa Szata Króla

SZTUKA KUKIEŁKOWA W 3 AKTACH

MUZYKA: M. ZALEWSKI

LALKI:

	GŁOS	RUCH		GŁOS	RUCH
JANEK	B. Koniecka	B. Koniecka	WARTOWNIK	W. Kędziora	J. Wiszniowski
FRANEK	W. Dobrzycka	K. Klimmek	HEROLD I	J. Łodziński	J. Łodziński
KRÓL	A. Koszewski	J. Glapa J. Łodziński	HEROLD II	J. Glapa	J. Glapa
KRÓLOWA	F. Koszewska	F. Koszewska	PAPUGA	A. Olańska	A. Olańska
MISTRZ CEREMONII	J. Badowski	J. Badowski	TANCERKI	} Zespół	
PODSKARBI	W. Kędziora	W. Kędziora	OSIOŁKI		
PRZEKUPKA	A. Olańska	F. Koszewska	TLUM		

INSCENIZACJA I REŻYSERIA: JAN BADOWSKI I HENRYKA RODKIEWICZ

DEKORACJE i LALKI: W. S. BYRSCY, PAŃSTWOWY TEATR LALEK „PINOKIO” W ŁODZI

KIEROWNIK MUZYCZNY: RYSZARD GARDÓ

KIEROWNIK ŚWIATŁA: S. SABINIEWICZ

KIEROWNIK SCENY: J. BANACH

robotnik, pomaga w warsztacie stolarskim. Cierpi okropną nędzę i głód. Nie przestaje jednak marzyć o teatrze. Dużo się sam uczy, a przede wszystkim z wielkim zainteresowaniem czyta fantastyczne opowiesci Waltera Scotta i dramaty Szekspira. W tym okresie powstaje pierwszy dramat Andersena („Słońce elfów“). Utwór ten świadczący o talencie Jana Christiana zjednał mu poparcie dyrektora królewskiego teatru — Collina — dzięki pomocy którego dostaje się do gimnazjum. Ciężkie są to czasy dla Andersena — biedny, źle ubrany, cierpi na każdym kroku poniżenia od swoich bogatych współkolegów. (Pisze w tym okresie znane Wam bajki: „Brzydkie kaczątko“, „Dziewczynka z zapałkami“). Wreszcie dostaje się na uniwersytet. Pisze komedie, wiersze i baśnie.

W roku 1831 wyjeżdża już jako znany pisarz do Niemiec, Francji, Austrii, Anglii, Włoch, Szwajcarii. W czasie swojej podróży zaprzyjaźnia się z największymi pisarzami tego okresu — z Wiktorem Hugo, Heinem i Dickensem. Jan Christian Andersen jest już u szczytu sławy. Król zaprasza go jako gościa na swój zamek. Andersen, syn biednego szewca wiejskiego, czujący krzywdę ludu, pomimo to że swoje powodzenie w życiu zawdzięcza w dużej mierze pomocy uprzywilejowanej warstwy bogaczy, — zdobywa się na krytyczne stanowisko w stosunku do dworu. Widzi bezmyślność, głupotę, bezwartościowość ludzi, którzy doszli do zaszczytów nie dzięki swojej pracy, lecz tylko dzięki urodzeniu i majątkowi. W swoich licznych utworach, a przede wszystkim w baśniach, „Słowik“, „Szaty cesarza“ — ośmiesza ówczesne stosunki na dworze.

Andersen zasłynął przede wszystkim jako bajkopisarz; baśnie jego stały się nieśmiertelne. W baśniach Andersena znajdziemy nie tylko fantastyczne historie, ale i głęboką satyrę, a także współczujące serce i uśmiech pisarza, który sam pochodzący z ludu kochał i rozumiał lud. Jan Christian Andersen umarł w roku 1875. Ojczyzna jego wystawiła jemu w Kopenhadze pomnik, na nim widzimy Andersena z wielką książką, z której czyta dzieciom z całego świata pouczające opowiesci i baśnie.

Sztuka „Nowa szata króla“ którą przyszlście zobaczyć w teatrze Młodego Widza w Poznaniu, została przerobiona na scenę kukielkową przez współczesnego polskiego autora A. Maliszewskiego ze znanej baśni Andersena: „Szaty cesarza“.

Realizatorzy tej sztuki życzą młodym widzom, aby się szczerze bawili i śmiali razem z dwoma bohaterami sztuki — Jankiem i Frankiem — z dworu królewskiego i z króla, którzy się nie chcieli przyznać się do tego, że są głupi.

Henryka Rodkiewicz